

A kutatási terv közérdekű adatainak kivonata¹ beavatkozással nem járó vizsgálatok² számára³

A kitöltött nyomtatvány adatait az etikai véleményt adó Regionális Kutatásetikai Bizottságnak korlátozás nélkül hozzáférhetővé kell tennie bárki számára.

A kutatás-fejlesztési tevékenység során létrejövő szellemi javakat Magyarországon több törvény is védi.⁴ Ugyanakkor a Helsinki Nyilatkozat 16. pontja, az Ovideoi Egyezményt hatályba léptető 2002. évi VI. törvény, és az orvosi kutatások végzéséről szóló miniszteri rendelet az emberen végzett orvosi kutatások etikus folytatása érdekében megkövetelik az etikai bizottságoktól, hogy a közvéleményt tájékoztassák az általuk véleményezett kutatások fontosabb adatairól. A közvélemény tájékoztatásának célja: az etikai bizottság munkájának nyilvánossága, a kutatások alanyai alapvető emberi jogainak biztosítása.

A 2007. III. 10-től hatályos 1/2007. (I. 24.) EüM rendelettel módosított 23/2002. (V. 9.) EüM rendelet szerint az alább felsorolt, a kutatási tervben megtalálható adatok közérdekű adatok, amelyeket bárki korlátozás nélkül megismerhet. Kérjük, hogy a szellemi alkotások oltalmának védelmét is szem előtt tartva, a nem nyilvános kutatási terv alapján töltsék ki ezt a táblázatot. A közvélemény és az alanyok tisztességes, lényegre törő tájékoztatását tartsa elsődleges szempontnak. A kutatási terv szakmai-etikai jóváhagyása után, az etikai bizottság a saját honlapján minden érdeklődő számára közzé teszi az itt megadott közérdekű adatokat. **Szakmai vagy szolgálati titoknak minősülő, illetve a kutatás érdekeit veszélyeztető adatot ne közöljön!**

A téma megnevezése (nem kell, hogy megegyezzen a kutatási protokoll címével)

Az orvossá válás és a sztereotípiák alakulásának vizsgálata orvostanhallgatók körében

A kérelem iktatási száma: 135/2021-SZTE RHEB

A kérelmező neve, munkaköre és beosztása:

Dr. Molnár Regina PhD, egyetemi adjunktus

¹ A 23/2002. (V. 9.) számú EüM rendelet 20/S. § (1) bekezdése szerint az itt felsorolt, a kutatási tervben is megtalálható adatok közérdekű nyilvános adatok, amelyeket az etikai bizottság a honlapján köteles nyilvánosságra hozni. Kérjük, hogy a szellemi alkotások oltalmának védelmét szem előtt tartva, a nem nyilvános kutatási terv alapján készítsék el ezt az adatlapot.

² A 23/2002. (V. 9.) számú EüM rendelet 20/B. § g) és h) pontjai szerint:
g.) *beavatkozással járó vizsgálat (interventional trial)*: fizikai beavatkozással járó orvostudományi kutatás és minden olyan beavatkozással járó kutatás, amely a vizsgálati alany lelki egészségére nézve kockázattal jár
h.) *beavatkozással nem járó vizsgálat (non-interventional trial)*: emberen végzett, a g) pont alá nem tartozó orvostudományi kutatás: 1/2007. (I.24) Eü.M. rendelet

³ Ez a nyomtatvány a 23/2002. (V. 9.) számú EüM rendelet 20/S. § (1) bekezdéseinek 2008. szeptember 1-jén hatályos szövege alapján készült.

⁴ A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény, a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény.

1. A kutatás célja

A vizsgálat célja az orvostanhallgatók különböző társadalmi csoportokkal kapcsolatos előítéleteinek és az orvosképzés hatásainak feltárása az orvostanhallgatók előítéleteire és sztereotípiáira.

2. A kutatás megszervezése és módszerei

Online, önkitöltéses kérdőíves felmérés. A kérdőív kitöltése önkéntes és névtelen. A kérdőív során lehetőséget adunk önkéntes és anonim interjúhoz e-mail cím megadására, mely során a kitöltő által adott válaszok okára kérdezzük rá, szociálpszichológiai magyarázat érdekében.

3. A tervezett kutatás szakirodalmi alapjai

- Ambrus, P., Csépe, P., Forrai J., Gyukits, Gy., Ürmös, A., Csoboth, Cs., Purebl, Gy., Józán, P., Ladányi, J., Márkus, K., Örkény, A., Rozsos, E., Szirtesi, Z., Szuhay, P. & Zadosri, Zs. (2002). Egészségügy, kommunikáció, cigányság. Soros Alapítvány.
- Babbie, E. (1995). A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó és az ELTE Szociológiai Intézete.
- Fiske, S. T., Cuddy, A. J. C., Glick, P., & Xu, J. (2002). A model of (often mixed) stereotype content: Competence and warmth respectively follow from perceived status and competition. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82(6): 878-902.
- Fiske, S. T., Cuddy, A. J. C., Glick, P., & Xu, J. A (gyakran kevert) sztereotípiatartalom az észlelt státusból, a melegszívűség pedig a versengésből ered. In: Hamilton, D.L., Fiske, S.T., Bargh, J.A., A társak és a társadalom megismerése. Osiris Kiadó, Bp. 2006.
- Oliver, N. M., Wells, K. M., A Joy-Gaba, J., Hawkins, C. B. & Nosek, B. A. (2014). Do physicians' implicit views of African Americans affect clinical decision making?, *J Am Board Fam Med*, 27(2):177-88.
- Molnár, R. (szerk.) (2013). Orvosi szociológia, *Medicina Könyvkiadó*.
- Sabin, J, Nosek, B.A, Greenwald, A. & Rivara, F.P. (2009). Physicians' implicit and explicit attitudes about race by MD race, ethnicity, and gender. *J Health Care Poor Underserved*, 20:896–913.
- Phelan, S.M. (2019). The Effects of Racism in Medical Education on Students' Decisions to Practice in Underserved or Minority Communities. *Academic Medicine*, 94(8):1178-1189.
- Sherman, A. J., (2017). The strangest of all encounters: racial and ethnic discrimination in US health care. *Cad Saude Publica*, 8:33(1):e00104416.
- Smedley, B.D., Stith, A.Y., Nelson, A.R. (2003). Unequal treatment: confronting racial and ethnic disparities in health care. Washington, DC: *National Academies Press*.
- Darmayani, S., Findyartini, A., Widiasih, A., Soemantri, D. (2020). Stereotypes among health professions in Indonesia: an explorative study. *Korean J Med Educ*, 32(4):329-341. doi: 10.3946/kjme.2020.180. Epub 2020 Nov 30.
- White, S, Lambert, S, Visker, J. et al. (2019). Public health education student stereotypes of other health professions before and after an interprofessional education program. *Health Prof Educ*. 5(2):120-125.
- Xiong, Y., Haiying, G., Zhou, X., Hui X. (2020). Empathy variation of undergraduate medical students after early clinical contact: a cross-sectional study in China, Ye X, et al. *BMJ Open*, 10:e035690. doi:10.1136/bmjopen-2019-035690.

4. A kutatásba bevinni kívánt vizsgálati alanyok száma, illetve köre, neme, életkora

Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karon tanuló magyar orvostanhallgató nők és férfiak.

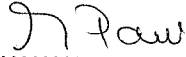
5. Retrospektív, beavatkozással nem járó vizsgálatok esetében, amikor a 23/2002. (V. 9.) számú EüM rendelet 20/Q. §-ának alkalmazására kerül sor, a nyilvános adatvédelmi tájékoztatás⁵ (A tájékoztatás – különösen statisztikai vagy tudományos célú adatkezelés esetén – megtörténhet az adatgyűjtés tényének, az érintettek körének, az adatgyűjtés céljának, az adatkezelés időtartamának és az adatok megismerhetőségének mindenki számára hozzáférhető módon történő nyilvánosságra hozatalával, ha az egyénre szóló tájékoztatás lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna.)

Nyilatkozom, hogy a fenti adatok nem sértik a kutatásnak a szellemi alkotások védelmére vonatkozó érdekeit és nem tartalmazzak szakmai- vagy szolgálati titkot, illetve a kutatás érdekeit veszélyeztető adatot. A fenti adatokat bárki, korlátozás nélkül megismerheti. Tudomásul veszem, hogy jóváhagyás után az RKEB a közérdekű adatokat a honlapján közzé teszi.

Szeged, 2021. június 09.

Dr. Molnár Regina PhD
kérelmező

Prof. Dr. Paulik Edit PhD
intézetvezető

⁵ A beavatkozással nem járó, retrospektív, statisztikai vizsgálatok esetén – ahol az egyénre szóló tájékoztatás lehetetlen vagy aránytalanul nagy költséggel járna a 23/2002. (V. 9.) számú EüM. rendelet 20/Q. §-a alapján el lehet tekinteni a vizsgálati alany, illetve kiskorú, cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy esetén a törvényes képviselő tájékoztatásától és a beleegyező nyilatkozat beszerzésétől.

Az alább idézett adatvédelmi törvény 6. § (4) bekezdése szerint, ilyen esetben a tájékoztatás az adatgyűjtés tényének, az érintettek körének, az adatgyűjtés céljának, az adatkezelés időtartamának és az adatok megismerhetőségének mindenki számára hozzáférhető módon történő nyilvánosságra hozásával történik. Ezeket az adatokat kérjük közölni.

A Személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 6. § (1) Az érintettel az adat felvétele előtt közölni kell, hogy az adatszolgáltatás önkéntes vagy kötelező. Kötelező adatszolgáltatás esetén meg kell jelölni az adatkezelést elrendelő jogszabályt is.

(2) Az érintettet – egyértelműen és részletesen – tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

(4) A tájékoztatás – különösen statisztikai vagy tudományos (ideértve a történelmi kutatásokat is) célú adatkezelés esetén – megtörténhet az adatgyűjtés tényének, az érintettek körének, az adatgyűjtés céljának, az adatkezelés időtartamának és az adatok megismerhetőségének mindenki számára hozzáférhető módon történő nyilvánosságra hozatalával, ha az egyénre szóló tájékoztatás lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna.